

Fiskeridirektoratets småskrifter

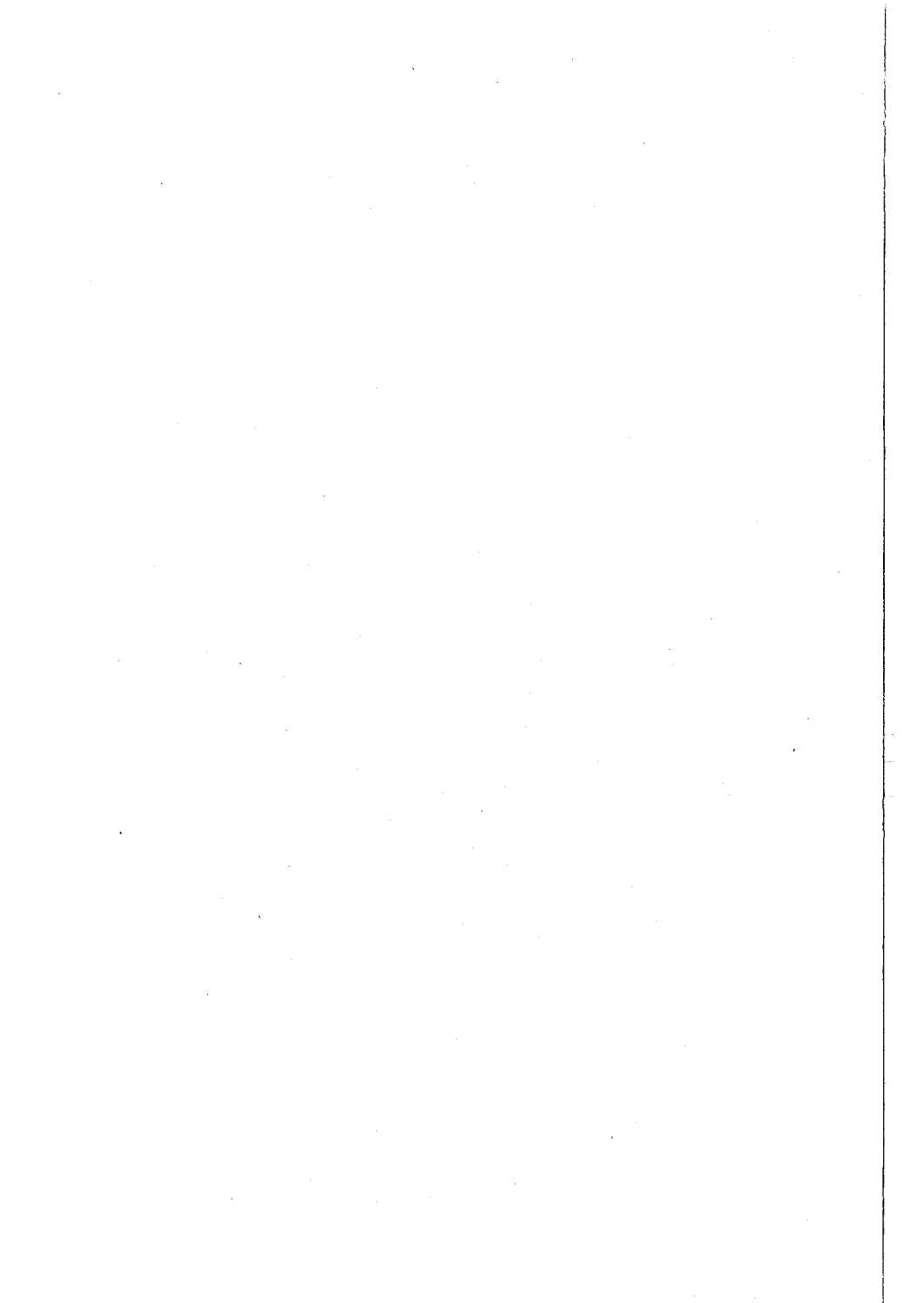
Nr. 6 — 1952

Et lyntokt gjennom fiskerihistorien

Av
MAGNUS HALAAS

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

BERGEN
A.S. JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1 9 5 2

Så langt tilbake i tiden, som det har bygget og bodd mennesker i Nord-Europa har fiske og fangst spilt en meget viktig rolle i folkets ernæring.

Steinaldermannen tok sin trefork eller sitt trespyd og gikk ned til bekken eller stranden og fanget fisk. Dette var en livsbetingelse for ham slik at han kunne holde liv i seg selv og sin familie. Andre fiskeredskaper kjente han ikke til.

Seinere fant han ut at det kunne brukes en krok av bein eller en hard tresort og på kroken kunne det settes agn. Materiale til snøre hadde han for hånden, f. eks. remmer av skinn, sener, ull og hår fra de dyra han felte, og snorer laget av kvinnehår. Her står vi ved det første stadium til oppdagelsen av de fiskeredskaper, som vi enda bruker i dag, snøre og angel.

Det neste skritt i fiskeredskapsutviklingen var nettet. Når folk kom så langt i sin kulturelle utvikling at de kunne spinne tråd, fikk de materialer som det kunne lages not og garn av. I begynnelsen ble nettet sannsynligvis brukt bare til å stenge fisken inne med. Dette lå tanken nærmest, og det er trolig at det første nettet ikke var så bra at fisken kunne fanges i maskene, men det kunne brukes til å sperre veien med slik at den ikke fikk rømme unna. Siden kunne den fanges på annen måte.

I den norske gudelæren fortelles det at guden Tor åt sild før han drog ut i strid. Signekjærringa Turid Sunda trollet alle sund og viker fulle av sild i Hålogaland en gang det var uår.

Sagnene forteller ikke noe om hvilke kvanta sild eller fisk som ble fanget i disse tider ved norsk histories morgengry. Da kristendommen ble innført i Norge satte kristenretten forbud mot helgedagsfiske. I året 1164 var imidlertid kardinal Vilhelm av Sabina på Norgestur, og han hadde med seg tillatelse fra Alexander III til fiskerne på Vestlandet om at de i visse tilfelle kunne få fiske sild på helgedagene. Tillatelsen ble fornyet i 1248 av pave Innocens IV.

Det ligger nær å anta at selv om disse reguleringer av fisket i første rekke hadde en religiøs bakgrunn, så måtte fisket likevel allerede på den tid spille en betydelig økonomisk rolle for folket.

I hele denne primitive perioden i fiskeriutviklingen, fra treforken til beinkroken og nettet ble fisket drevet bare for å skaffe mat til fiskeren og hans familie. Fisken var hans daglige brød i ordets egentlige mening. Men etterhvert som tiden gikk, fant han ut at dersom han kunne skaffe seg mer fisk enn han selv hadde bruk for, så kunne han bytte til seg andre ting som han trengte hos folk som ikke hadde samme anledning til å drive fiske. Derfor begynte han å tenke ut en bedre teknikk og å finne frem til mer effektive redskaper, som kunne gjøre det mulig å fange fisk både til eget bruk og som byttemiddel.

En kan gjerne si det slik at handelen med fiskeprodukter, fiskets teknikk og redskapenes utvikling gikk hånd i hånd fremover i tiden.

I Nord-Europa ble det allerede fra den tidlige middelalder drevet et slags kystfiske, både etter sild og torskearter.

Av skotske, engelske og franske dokumenter, norske sagaer og danske etterretninger ser en at kystfisket langs Nord-sjøens og Nordhavets kyster spilte en meget viktig rolle i landenes økonomi. Tydelig fremgår det av en melding fra år 1030 om at det i Frankrike nær Dieppe fantes rettigheter til drift av saltverker, som måtte betale avgift i form av sild.

Det land som lå fremst i denne utvikling var Holland. Allerede meget tidlig fortelles det at Hollenderne ikke bare drev fiske utenfor sin egen kyst og i elvemunningene; de seilte også til andre land og drev fiske der.

I året 1285 inngikk Hollenderne en avtale med kongen av England som ga dem rett til å fiske på Englands kyster; og i året 1368 opprettet de salterier på Skånes kyster. Da Hollenderne som første nasjon begynte å gane og saltet silden i 1368 fikk det hollandske fisket enda større betydning.

Alle fiskerier som hadde foregått inntil det 14. hundreår ble drevet bare i kystlinjens umiddelbare nærhet og i elvemunningene. Redskapene besto av krok og snøre, garn og dessuten bruktes også et redskap, som kaltes *keitel*. Dette redskap bestod ganske enkelt av en pose, som holdtes utspent med en trebom. Dette redskap sleptes langs bunnen og bruktes bare på ganske grunt vann.

Det er også sannsynlig at garnene, som ble brukt var anbrakt i kystlinjens grunne partier og fastgjort til bunnen med ile.

Året 1416 ble den første drivgarnslenke laget i den hollandske byen Horn. Samtidig begynte man å bygge større skuter til å drive fiske med. Dette var noen store kubbete (fylldige) fartøyer, som de kalte *buizer*. Denne fartøystype holdt seg gjennom lange tider.

Det var sildefisket som var hollendernes viktigste fiske, og i og med at man begynte å bruke drivgarn i forbindelse

med større fartøyer ble fisket utvidet til også å omfatte fiskebankene ute på havet.

Den sterke utvikling i det hollandske fisket vakte stor oppmerksomhet i England og Skottland. Misnøye og misunnelse resulterte i at disse land rustet ut flåter av fartøyer som kapret de hollandske fiskere ute på fiskefeltene.

I året 1553 sendte Holland i alt 140 fartøyer ut på fiske og som sikkerhetsforanstaltning sendtes 20 krigsskip med for å passe på dem under fisket. Disse krigsskip kaltes *doggere*. Da den hollandske fiskerflåte meget ofte fisket på bankene i Nordsjøen, fikk en av fiskebankene der navn etter disse doggere og ble kalt Doggerbank.

Det hollandske fisket vokste med voldsom fart gjennom de etterfølgende 200 år. Landet hadde etter datidens målestokk en meget stor fiskeflåte så å si på alle hav i Nord-Europa. Den drev om våren i Kanalen både ved den engelske og franske kysten og om sommeren i Nordsjøen og på Shetland. Det fortelles at i 1610 var Hollenderne helt nede i Orienten på fiske.

Allerede i 1550—60 årene ble det både i England og Skottland gjort forsøk på å sette i gang et regulært fiske, men man fikk det ikke til å gå. De manglet hollendernes kjennskap til redskaper, utstyr og teknikk, og ikke minst manglet de tilstrekkelig kjennskap til fiskens behandling, hvor hollenderne hadde gamle tradisjoner.

I 1700-årene fikk Holland imidlertid en nedgangsperiode i sine fiskerier. Særlig under Napoleonskrigene fikk det hollandske fiske et varig knekk. Fiskeflåten deres minket til en brøkdelen av det den hadde vært. I denne nedgangsperioden for Holland vokste det engelske og skottske fisket, som stort sett bygget opp sin bedrift på de erfaringer Holland hadde tilegnet seg gjennom hundreder av år. Fra årene omkring

1814 kan en si at det engelske og skottske fisket tok sin egentlige begynnelse.

Under den sterke utvikling i det hollandske fisket var det egentlig garnfisket, som var det dominerende. Det ble også brukt håndsnøre og sannsynligvis også line etter torsk og annen fisk, men tyngden av fisket skyldtes garnet.

Noenlunde parallelt med den hollandske fiskeriutvikling begynte fisket også i vårt land, men i betydelig mindre målestokk.

Historien forteller oss at omkring året 1100 inneholdt Frostatingsloven bestemmelser vedrørende sildefisket, og loven fastsatte også rettningslinjer for behandlingen av sild. Dessuten hører vi om folk fra Sogn og Fjordane som reiste på sildefiske med not.

Disse gamle beretninger omfatter sildefisket i Sogn og Fjordane, Møre og Trøndelag. Redskapene som ble brukt, var garn og nøter. Fiskefeltet var begrenset til den indre skjærgård, viker og sund, samt fjordpoller.

I sagatiden sendte Toralv Kveldulvson sine menn på fiske til Vågan i Lofoten. Kong Øystein bygget rorbuer slik at den tilreisende fisker kunne ha et sted å bo mens fiske-sesongen varte. Redskapene, som ble brukt til torskefisket var angel og snøre. Fisket ble overalt drevet fra åpne båter med årer og seil som drivkraft. Disse forhold i den norske fiskerinæring holdt seg på et ganske stillestående stadium gjennom lange tider.

Både Holland og England var meget tidlig oppmerksom på de store muligheter som var til stede for et innbringende fiske på den norske kyst og på de norske kystbanker, og da disse lands fiske ble utvidet til å omfatte havfiske både i Nord-sjøen og på islandske fiskefelter, søkte de også opp til Norge for å drive havfiske.

I »Utvikling av fiske og fiskemetoder i Norge«¹ forteller Thor Iversen, at i tidsperioden 1500 til omkring midten av 1700, ble det gjort spredte forsøk på å sende ekspedisjoner til Norge for å drive fiske. De driftet på forskjellige steder fra Finnmark til Møre. Disse ekspedisjoner brukte store havgående skuter og stod i forbindelse med land, mot at de betalte en viss avgift til kongen. Disse fiskeforsøk i Norge fra utlandets side ser ut til å ha sluttet av seg selv omkring slutten av 1700-årene.

Det fisket som utlendinger drev på de norske kystbanker vakte nok oppmerksomhet i Norge. Det ble likevel ikke tatt noe skritt til å etterligne denne driftsmetoden med store fartøyer på det åpne hav.

Historien forteller imidlertid at i midten av 1700-årene ble det forsøkt å drive havfiske fra Norge. Dette første havfiskeforsøk skyldtes egentlig et uhell, idet en mann fra Sunnmøre som het Thomas Longvad kom ut av kurs i skodden og havnet tilfeldigvis på Storegga, hvor han fikk en masse fisk.

Denne mann fikk senere bygget seg en større båt enn den som vanlig ble brukt til fiskebåt og denne båt skal dessuten ha vært forsynt med et slags dekk. Det er trolig at dette dekket besto av flaker, løse lemmer som ble lagt over båten. Denne dekkstypen ble nemlig ofte brukt på den tid ombord i frakteskuter langs kysten.

Med denne båten gjorde Longvad flere turer til Storegga og fisket bestandig meget godt. Dette første norske havfiske ser ut til å ha foregått i siste halvdel av året 1700.

Etter at Longvad døde ble det av forskjellige fiskere på Haram gjort en del turer på Storegga om sommeren og disse

¹ Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier 1937.

fisketurer ga bestandig godt utbytte. Men etterhvert som årene gikk minket deltagelsen i dette havfisket, og både Longvad og hans båt ble glemt.

De norske fiskerier som frem gjennom årene var blitt drevet innenfor skjærene og på de nærmeste fiskegrunner utenfor kysten, gjennomgikk en vesentlig forbedring ved at line og torskegarn kom i bruk og ble lovlig anerkjent henholdsvis i 1816 og 1857. Disse redskaper hadde faktisk vært kjent i Norge gjennom et par hundre år, og i hele denne tid hadde det vært en stadig strid om deres plass på norske fiskefelter.

I Ålesunds historie berettes det at utliggere som drev fiske på Sundmøre har fortjenesten av å ha innført de nye metoder i driften.

Representanter fra almuen på øyene i Sundmøre sendte en søknad til lensherren fra Giske 16. juli 1625. Der heter det at linefisket i den senere tid har tatt overhånd. De søkte derfor om å få dette fisket forbudt. Hvem var så disse fiskere? Samme kilde beretter, at utliggere som kom til Sundmøre alltid var borgere av Bergen. Det antas å ha vært kjøpmannstjenere som flyttet ut fra Bergen etter at samholdet på Bryggen begynte å rakne på Kristoffer Valkendorffs tid, 1550—1560.

Disse folk reiste ut til forskjellige steder på kysten og bosatte seg som handelsmenn. Noen av dem drev både handel og fiske. De brukte line til torskefiske. Linen viste seg å være et meget effektivt fiskeredskap i forhold til den gamle driftsmåten, snøre og angel; men den var dyr i anskaffelse.

I klagemålene som ble innsendt til myndighetene het det blant annet at linen var så dyr i anskaffelse, at det bare var velstilte folk, som hadde råd til å komme i besidelse av dette redskap.

I en lang rekke år ble det ført en intens strid omkring linefisket med stadig henstilling fra fiskeralmuen om å få det forbudt. I hele tidsperioden fra 1627 til 1816 ble det med kortere eller lengere mellomrom foretatt innskrenkninger og utstedt forbud mot bruk av line. Redskapet ble likevel brukt i smug og loven ble stadig overtrådt.

Endelig ble linefisket tillatt ved lov i 1816 etter at redskapet hadde vært kjent i 200 år.

Torskegarnets utviklingshistorie faller noenlunde parallelt med lineas.

I Hans Strøms beskrivelse av Sundmøre berettes det at Klaus Nilsen Slinningen har æren av å være oppfinner av torskegarnet, og at han var den første som brukte det i 1685. I »Utvikling av fiske og fiskemetoder i Norge« forteller Thor Iversen at torskegarn ble forbudt ved Skudesnes i 1641. Endelig forteller kapt. Juel i Norsk Fiskeritidende om en undersøkelse i Sundmørs Tingbok for 1651, hvor det på et fylkesting på Vaagsholmen ved Aalesund samme år var behandlet en klage fra fiskerne over at torskegarnet ødela fisket for dem som ikke hadde garn. Bruken av torskegarn ble da forbudt.

En har grunn til å tro at datidens offentlige administrasjon arbeidet tregt. Det er neppe trolig at myndighetene reagerte helt spontant overfor eventuelle klagemål, som ble fremført. Torskegarnet kan derfor meget godt ha vært i bruk både 5 og 10 år før det første forbud ble nedlagt. Hvis dette er tilfelle kommer en tilbake til året 1631, nettopp i den tid da linen først kom til anvendelse, og sporene fører således like hen til de tidligere nevnte utliggerne med sine nye driftsmetoder.

Torskegarnet led samme skjebne som linen. Gjennom hele tidsperioden fra 1641 til 1857 var det fra tid til annen

gjort henstillinger til myndighetene om å få redskapet forbudt. Det ble med forskjellige mellomrom foretatt innskrenkninger i redskapets anvendelse under fisket, dels ved stedvise forbud og dels ved å henvise redskapet til begrensede områder av fiskefeltet. Torskegarnet ble endelig tillatt å brukes fritt ved lov av 23. mai 1857.

Linen og torskegarnet innledet en ny og meget betydningsfull epoke i norsk fiske. Med disse redskapers alminnelige utbredelse blant fiskerne trengte tanken på havfiske seg frem på nytt. Man husker enda de havfiskeforsøk, som tidligere hadde vært drevet av utlendinger med mer eller mindre heldig resultat, men tross i disse forsøks vekslende utbytte, ante man likevel de rike muligheter, som storhavets fiskebanker frembød.

Årene 1850 til 1870 må sies å danne et tidshverv i norsk fiskeribedrift. I denne tid ble fisket utvidet til også å omfatte felter på åpne havet og fjerne farvann, i første rekke Island. I året 1850 gikk den første norske fiskeekspedisjon til Island på torskefiske, ett fartøy gikk fra Bergen og ett fra Ålesund. »Ålesundsfartøyet kom hjem uten held«, heter det i innberetning fra den danske visekonsul i Ålesund, »men det er gjort en erfaring med hensyn til torskefangst på nordkanten av Island og sannsynligvis vil et nytt forsøk bli gjort kommende år.«

Fra bergensfartøyet foreligger en mer utførlig rapport fra visekonsulen, som meddeler at jakt »Vårsilden« fra Bergen, skipper A. Olsen, hadde anmeldt sin ankomst direkte fra Island. Jakten var utekspedert fra Bergen for å drive sildefiske ved Island. Fangsten ble mislykket. Dette dårlige resultat mente skipperen skyldtes at man bare hadde nøter ombord, og at silda ikke gikk inn i de fjorder hvor man oppholdt seg. Det samme forhold antas å være årsak til

Ålesunds-fartøyets dårlige utbytte. Dessuten klaget skipperen over navigasjonsvanskeligheter, mangel på farvannskjennskap og utilfredsstillende lostjeneste.

I 1859 seilte tre jakter fra Ålesund til Island på torskefiske. En av disse fartøyer oppgir sin fangst til 2000 stykker torsk, et halvt snes tønner kveite, samt noen og tjue tønner spekk av en hval de hadde fanget.

Ekspedisjonene var ikke regningssvarende og oppmuntret ikke til nye forsøk, men de hadde slått fast at ved kysten av Island fantes forskjellige fiskeslag i mengde.

Som det fremgår av dette, var resultatene fra disse første fisketurer til Island ikke særlig vellykket, men de erfaringer man høstet på turene dannet grunnlaget for det norske Islandsfisket, som frem gjennom årene har tilført landet mange millioner kroner.

Under det forholdsvis beskjedne bankfisket som hadde vært drevet i Norge i årene 1850—60 ble det bare brukt åpne båter. Dekkete fartøyer til fiske var enda ikke blitt anvendt i Norge. Det var nok dekkete fartøyer i bruk, men disse ble bare anvendt til fraktfart.

I året 1861 ble den første dekkskøyte utrustet til bankfiske av Rønneberg & Sønner i Ålesund.

Det var bl. a. mange svenske bankefiskere, som i 1860—70 årene drevet på norske fiskebanker og omsatte sin fangst i Ålesund, som ga støtet til anvendelse av dekkete fartøyer i norsk fiske. Bankfisket i Norge ble også i begynnelsen drevet i stor utstrekning etter svensk mønster. Dekksfartøyet ble lagt for anker eller varp og linen ble satt ut fra en eller flere fangstbåter. Fangsten ble saltet ombord i moderskipet.

I den første tid i utviklingen av norsk havfiske ble dekkete fartøyer brukt bare til bankfiske og ekspedisjoner som fra tid til annen ble sendt til Island. I året 1868 ble den

første dekkskøyte tatt i bruk på vårtorskefiske. Det var skipper Ole Thorsen med skøyten »Bratteggen« som først begynte å drive fra dekkskøyte. Skøystens reder var kjøpmann Hans Vingård Friis, Ålesund.

Samtidig med dette tiltak forandres også teknikken i bankfisket, idet man gikk over til å benytte mindre seilskøyter, som ikke lå til ankers ute på fiskefeltet, men som gikk stadig og seilte rundt fangstbåtene mens disse trakk redskapene opp av sjøen. Disse skøyter ble kalt beseilere.

Omkring 1860 ble dampbåten tatt i bruk under fisket, ikke som regulært fiskefartøy men til å slepe fiskeskøytene til og fra feltet. Etter som årene gikk ble dampbåtene etter hvert også anvendt som fiskefartøy både på torskefiske og bankfiske.

I tidsperioden 1860—1900 hadde dampbåten og seilskøyten sin sterkeste utvikling som fiskefartøyer, og da man begynte å bruke drivgarn i åpen sjø omkring århundreskiftet fikk disse fartøyer en meget sterk posisjon i den norske fiskeflåte.

I 1893 ble den første motorbåt i vårt land bygget i Ålesund og den deltok i vårtorskefisket våren 1894. Et par andre skøyter fikk også innsatt motor, men disse første forsøk ble ikke særlig vellykket. Fartøyene fikk så liten fart at de seilende skøyter seilte forbi dem og maskinene ble nesten med en gang tatt ut igjen.

Det viste seg at motorene på ingen måte oppfylte de forhåpninger man hadde satt seg. Dette hadde forskjellige årsaker. Det var faste propeller så fartøyet ikke kunne manøvreres på tilfredsstillende måte. Maskinene hadde meget lett for å beke seg fast og stanse, og dessuten var det forskjellige andre tekniske ufullkommenheter som bevirket stadig maskin-stopp. Det var også røster som hevdet at maskinen nedsatte

fartøyets sjødyktighet og seilerevne. Motorene ble derfor ganske snart tatt ut igjen og erstattet med dampmaskiner.

Disse første motormaskiner var av engelsk opprinnelse. Imidlertid kom de danske motormaskiner Alpha og Dan på markedet omkring 1900-året. Disse maskiner slo igjennom og ble alminnelig anerkjent; og fra nå av ble motormaskiner innsatt i fiskerflåten i stadig stigende grad. Samtidig minket både seilskøytenes og dampbåtenes antall hvert år på fiskefeltet.

Omkring 1900-året passertes en ny milepel for norsk fiske, først og fremst ved motorens anvendelse som framdriftsmiddel i fiskeflåten; men dessuten begynte man i disse årene å ta i bruk nye fiskeredskaper og nye driftsmetoder. En kan gjerne si at 1900-året innledet teknikkens tidsalder for den norske fiskerflåte. Dette gjelder ikke bare det maskinelle utstyr, men det berører også i stor utstrekning redskapene.

I 1898 begynte man å fiske reker med trål på grunnlag av de norske fiskeriundersøkelser av dypvannsrekens biologi ved professor Johan Hjort. Gjennom disse undersøkelser ble man snart klar over at her lå mulighetene til rette for et lønnsomt fiske.

Redskapene som ble benyttet til dette fiske var en omarbeidelse av det danske åledrivvad, slik at det passet til norske forhold. Fisket ble til å begynne med drevet bare i fjordene og den indre skjærgård, men det utbredte seg litt etter litt til kystfarvannene og åpne havet.

Det neste nye redskap som ble tatt i bruk var snurrevadet. Dette redskap ble konstruert av den danske fisker Jens Laursen Væver allerede i 1848 og er blitt betegnet som den danske fiskers viktigste redskap.

Det var Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme som

først tok opp arbeidet for å få vårt lands fiskeri til å ta i bruk snurrevadet, spesielt til flyndrefiske. Fra 1890—99 ble det på selskapets initiativ drevet prøvefiske med snurrevad på forskjellige steder av kysten uten at man kom frem til noe tilfredsstillende resultat. I 1899 drev imidlertid Knut Dahl og G. M. Helgerud prøvefiske med brønnkutteren »Motor« på Helgelandskysten og ved disse forsøk fikk man redskapet til å fungere på tilfredsstillende måte.

Fra nå av øket antallet av snurrevad over hele kysten.

I Rogaland Fiskarsoga fortelles det at den som først forsøkte snurpenot her i landet var den kjente notbas Hodne fra Tananger. Han fikk ideen fra ett amerikansk magasin hvor han leste om ett fiskeredskap som kunne fange sild på åpne havet.

Hodne omarbeidet landnoten sin til snurpenot og foretok et prøvekast på vårsildfeltet ved Skudesnes i februar 1876. Et uhell under snurpingen bevirket at kastet ga dårlig resultat og Hodne mistet motet på å fortsette. Han arbeidet noten om igjen til landnot og forsøkte ikke eksperimentet senere.

I 1904 ble karmøy mannen Bendik Mannes sendt til Amerika av Firmaet Ths. S. Falk i Stavanger for å hente hjem en snurpenot. Noten ble først satt inn på vårsildfeltet, senere til Island. Det var noen år tidligere gjort forsøk med snurpenot på Østlandet, vesentlig av svenske fiskere, uten at disse forsøkene fikk særlig betydning. Bendik Mannes fikk imidlertid noten til å fungere tilfredsstillende og etter den tid brøt redskapet igjennom. I 1905 var det allerede flere snurpenøter i bruk på vårsildfeltet. En ny æra var innledet i norsk sildefiske.

Trålfiske fra større dampfartøyer ble forsøkt i Stavanger allerede få år etter århundreskiftet, men driften måtte oppgis på grunn av at fisket ikke var lønnsomt. Nye forsøk ble gjort

med damptråler fra Østlandet noen år før forrige verdenskrig, men dette tiltak førte heller ikke frem til noe tilfredsstillende resultat

I 1926 begynte man imidlertid på Møre å fiske med trål fra alminnelig brukte fiskefartøyer (motorfartøyer). I begynnelsen bruktes mindre trålnøtter av svensk modell, men etterhvert gikk man over til å lage trålene selv slik at de passet bedre til norske forhold. Dette fiske begynte på Haram og viste seg å være lønnsomt. Deltagelsen omfattet frem gjennom årene ca. et dusin fartøyer, og fiskefeltet var hovedsakelig kysten fra Ålesund til Kristiansund.

Ved alt trålfiske som hadde vært forsøkt i Norge helt fra århundreskiftet og frem til 1930-årene hadde driften vært basert på å omsette fangsten i fersk tilstand.

Det viste seg imidlertid at det var vanskelig å oppnå lønnsomhet i driften. Trålfisket måtte gjentagne ganger innstilles og båtene ble enten solgt eller de gikk over til vanlig fiske.

I 1930 ble damptråler »Borgenes« innkjøpt fra England av Johansen og Wirum i Kristiansund. I begynnelsen drev denne båt dels trålfiske og dels snurpefiske etter sild på Norskekysten og Island.

Fangsten ble dels solgt fersk på utenlandsk marked og dels saltet.

I 1933 begynte imidlertid denne båt å salte sin trålfangst ombord hele året rundt og ved dette begynte driften etterhvert å bli regningsvarende.

Interessen for trålfisket steg nu ganske sterkt og i 1936 bestod den norske damptrålfåte av 8 fartøyer på strekningen Bergen—Tromsø.

Trålfisket i Norge var hermed innledet.